

Persbericht

PB11-022
23 maart 2011
9.30 uur

Meer werknemers aan het werk

- In vierde kwartaal 34 duizend banen meer dan een jaar eerder
- Ook meer banen dan in het derde kwartaal
- Zorg en uitzendbranche dragen de banengroei
- Feitelijke loonstijging iets hoger dan de cao-loonstijging
- Loonkosten 1,8 procent hoger

In het vierde kwartaal van 2010 waren er 34 duizend banen van werknemers meer dan in het vierde kwartaal van 2009. Dit is een stijging van 0,4 procent. Voor het eerst in anderhalf jaar is het aantal banen op jaarbasis weer gegroeid. Vergeleken met het derde kwartaal van 2010 waren er, na correctie voor seizoensinvloeden, 27 duizend banen meer. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

Het aantal banen in het bedrijfsleven was nog wel 16 duizend lager dan een jaar eerder, maar deze daling is veel kleiner dan in de voorgaande kwartalen. De daling is relatief nog groot bij de financiële instellingen en in de bouw. In onder meer de handel en in de horeca zijn er juist banen bijgekomen.

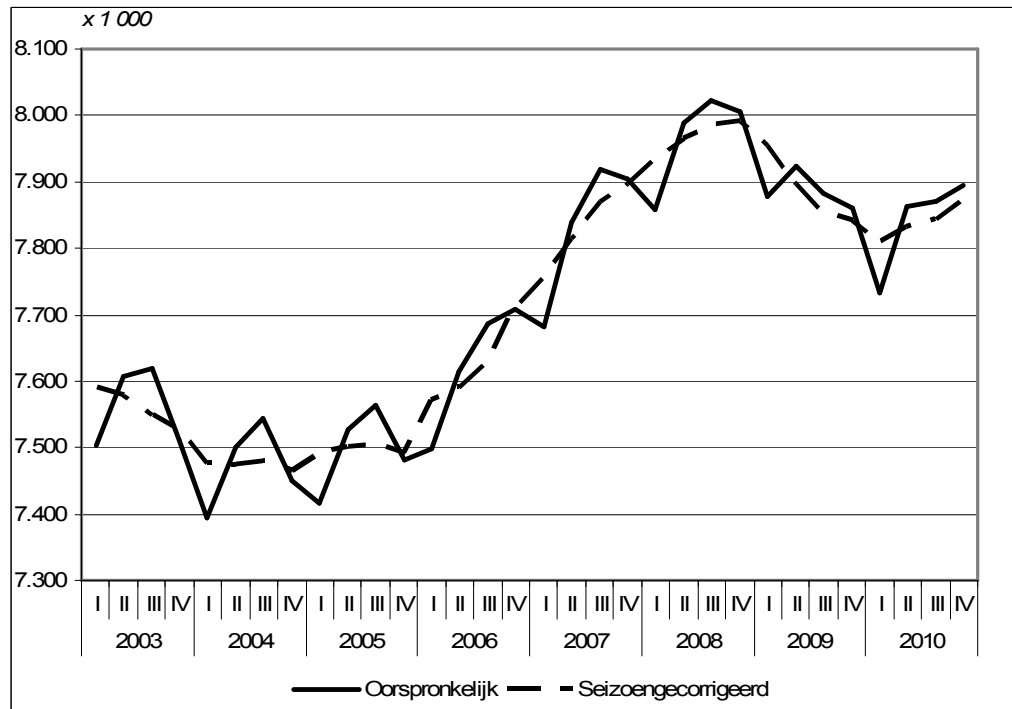
De sterke groei van de werkgelegenheid in de niet-commerciële dienstverlening hield aan. In vergelijking met een jaar eerder waren er 50 duizend banen meer. Het overgrote deel van deze groei is toe te schrijven aan de zorg, met een plus van 47 duizend. Er werkten ook iets meer mensen bij het openbaar bestuur en in het onderwijs dan een jaar eerder.

In vergelijking met het derde kwartaal steeg het aantal banen, na seizoencorrectie, met 0,3 procent. Het is het derde kwartaal op rij met groei. De groei in het vierde kwartaal was iets groter dan een kwartaal eerder. De toename van het aantal banen is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan meer uitzendbanen. Werkgevers kiezen in de eerste fase van economisch herstel veelal voor de inzet van werknemers met flexibele arbeidscontracten. Daarnaast heeft ook de banengroei in de zorg zich voortgezet.

De lonen van werknemers per arbeidsjaar waren in het vierde kwartaal 1,5 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2009. Deze loonstijging is iets hoger dan de cao-loonstijging van 1,1 procent. De stijging is het hoogst in de niet-commerciële dienstverlening, o.a. door de hogere eindejaarsuitkering bij de rijksoverheid. Promoties en variabele beloningselementen zoals bonussen, provisies en overwerkvergoedingen hadden per saldo geen noemenswaardig opwaarts effect op de lonen.

De loonkosten per arbeidsjaar, waarin ook de werkgeverspremies zijn opgenomen, stegen met 1,8 procent iets sterker dan de lonen. Dit komt door gestegen werkgeverspremies voor werkloosheid en de zorgverzekering.

Banen van werknemers

Bron: CBS

Technische toelichting

Achtergrondinformatie over de ramingen

Net als bij de economische groei worden ook van banen en lonen meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd over een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* van de banenontwikkeling wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd in het persbericht economische groei. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Op dat moment komen bovendien meer detailgegevens beschikbaar plus informatie over de ontwikkeling van de loonkosten. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

De kwartaalgegevens worden eenmaal per jaar in juni geijkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt. Deze herijkte gegevens worden gepubliceerd bij het

beschikbaar komen van de gegevens over banen en lonen over het eerste kwartaal.

Overboekingen

De banen van werknemers die vóór 2010 werkzaam waren bij de Informatie Beheergroep (IBG) werden geboekt bij de bedrijfstak zakelijke dienstverlening. Na de fusie van de IBG per 1 januari 2010 met de Centrale Financiën Instellingen (CFI) tot de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) worden zij geboekt bij de bedrijfstak openbaar bestuur. De overboeking betreft 2 duizend banen. Voor deze overboeking zijn de tijdreeksen niet gecorrigeerd.

De banen van werknemers die vóór 2009 werkzaam waren bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) werden geboekt bij de bedrijfstak zakelijke dienstverlening. Na de fusie van het CWI per 1 januari 2009 met het Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen (UWV) worden zij geboekt bij de bedrijfstak openbaar bestuur. De overboeking betreft 4 duizend banen. Voor deze overboeking zijn de tijdreeksen niet gecorrigeerd.

Vergelijkbaarheid loongegevens over 2009 en 2010

Bij het samenstellen van de cijfers over de kwartalen van 2010 is een verbeterde verwerkingssystematiek toegepast voor een deel van het bronmateriaal. Het betreft de zogenoemde vierwekenangiften voor de polisadministratie. Voor het jaarcijfer 2009 is de nieuwe systematiek nog niet toegepast. Dit gebeurt, in overeenstemming met de releasepolitiek van de Nationale rekeningen, in juni 2011 als voor het jaar 2009 een tweede raming wordt gemaakt. Om toch een goed beeld te kunnen geven van de loonontwikkeling is voor het jaar 2009 een raming gemaakt van de loonontwikkeling in overeenstemming met de verbeterde verwerkingssystematiek van vierweken aangiften. Deze raming is in de tabellen 4 en 5 tussen haakjes opgenomen.

Bronnen en definities

De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de Arbeidsrekeningen die deel uitmaken van de Nationale rekeningen. Bij het samenstellen van de Arbeidsrekeningen worden diverse bronnen met arbeidsgegevens geïntegreerd tot een samenhangend stelsel.

De gegevens in dit persbericht hebben uitsluitend betrekking op banen van *werknemers*. Zelfstandigen blijven dus buiten beschouwing. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekeningen is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar. Voor de banen worden ook seizoengecorrigeerde kwartaalcijfers gepubliceerd. Hierdoor is vergelijking van kwartaal op kwartaal mogelijk. Omslagen in de ontwikkeling worden bij seizoengecorrigeerde cijfers eerder zichtbaar. De seizoengecorrigeerde cijfers van voorgaande kwartalen kunnen bij toevoeging van een nieuw kwartaal fractioneel veranderen door herberekening van het seizoenpatroon.

Het arbeidsvolume is berekend in arbeidsjaren. Daarbij worden alle (deeltijd)banen omgerekend naar voltijdbanen. Twee halve banen leveren samen dus één arbeidsjaar op. Arbeidsjaar en voltijdjaar worden hier gebruikt als synoniemen.

De gegevens over loonkosten in dit persbericht zijn gebaseerd op de beloning van werknemers volgens de Nationale rekeningen. De beloning omvat twee hoofdcomponenten: lonen enerzijds en sociale premies die de

werkgever betaalt anderzijds. De post lonen omvat naast het bruto loon in geld ook loon in natura en onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals kosten woon-werkverkeer). De sociale premies omvatten de werkgeversbijdragen voor onder meer werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, zorgverzekering en pensioen.

Een bijzondere vorm van loonkosten zijn de betalingen aan werknemers voor niet-gewerkte uren in verband met ziekte en/of weerverlet. Deze betalingen worden op grond van de richtlijnen van het Europese systeem van rekeningen tot de sociale premies gerekend.

Op grond van dezelfde richtlijnen zijn loonkostensubsidies en afdrachtverminderingen niet in mindering gebracht op de beloning van werknemers volgens de Nationale Rekeningen. Voorbeelden zijn de werktijdverkortingsregeling en de regeling deeltijd-WW van het Ministerie van SZW.

Extra werkgeversbijdragen aan pensioenen die verband houden met de dekkingsgraad van ondernemingspensioenfondsen, worden niet tot de beloning van werknemers gerekend, maar als kapitaaloverdracht van de betreffende onderneming aan haar (ondernemings-)pensioenfonds. Extra werkgeverslasten aan pensioenen voor bedrijven die onder een bedrijfstakpensioenregeling vallen, worden echter wel tot de beloning van werknemers gerekend.

Tabel 1. Banen van werknemers naar bedrijfstak

	2009	2010	2009	2010			
			IV	I [#]	II [#]	III [#]	IV
1000 banen							
Landbouw en visserij	126	126	126	112	125	137	128
Industrie ¹⁾	923	897	907	897	899	896	898
Bouwnijverheid	388	377	382	376	380	376	374
Handel	1 316	1 308	1 312	1 291	1 303	1 310	1 327
Horeca	292	297	288	283	304	306	296
Vervoer en communicatie	455	444	449	442	446	446	445
Financiële instellingen	278	263	276	262	266	262	263
Zakelijke dienstverlening	1 496	1 451	1 481	1 398	1 450	1 480	1 474
Openbaar bestuur	527	537	532	541	542	533	534
Gesubsidieerd onderwijs	469	475	471	481	479	465	474
Gezondheids- en welzijnszorg	1 262	1 310	1 278	1 296	1 309	1 309	1 325
Cultuur en overige dienstverlening	354	354	358	353	360	348	356
Totaal	7 887	7 840	7 861	7 732	7 862	7 869	7 895 [#]
% -verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	-2,1	-0,3	-1,1	-1,1	-1,1	-0,6	1,4
Industrie ¹⁾	-2,8	-2,8	-4,8	-4,6	-3,3	-2,2	-1,0
Bouwnijverheid	-1,8	-2,9	-3,4	-3,9	-3,1	-2,6	-2,0
Handel	-0,5	-0,6	-1,4	-2,0	-1,2	-0,2	1,1
Horeca	-1,7	1,9	-2,5	0,9	1,8	2,3	2,5
Vervoer en communicatie	-2,6	-2,4	-4,0	-4,1	-2,6	-1,8	-1,0
Financiële instellingen	-2,1	-5,4	-2,7	-5,7	-5,6	-5,7	-4,5
Zakelijke dienstverlening	-5,0	-3,0	-6,4	-6,9	-3,4	-1,3	-0,5
Openbaar bestuur	2,5	2,0	3,8	3,3	2,8	1,5	0,4
Gesubsidieerd onderwijs	1,5	1,1	0,9	1,9	1,4	0,6	0,6
Gezondheids- en welzijnszorg	3,2	3,8	3,8	3,8	3,9	3,7	3,7
Cultuur en overige dienstverlening	0,9	0,1	0,4	0,7	0,6	-0,2	-0,5
Totaal	-1,0	-0,6	-1,8	-1,9	-0,8	-0,2	0,4 [#]

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2. Banen van werknemers naar economische activiteit, seizoengecorrigeerd [#]

	2009	2010	2009	2010			
			IV	I	II	III	IV
<i>1000 banen</i>							
Landbouw en visserij	126	126	126	125	125	125	127
Industrie ¹⁾	923	897	906	899	897	896	897
Bouwnijverheid	388	377	382	379	378	375	374
Handel, horeca, vervoer, communicatie	2 063	2 050	2 047	2 039	2 045	2 051	2 063
Financiële- en zakelijke dienstverlening	1 774	1 714	1 739	1 704	1 715	1 718	1 718
Niet commerciële dienstverlening	2 612	2 676	2 642	2 660	2 673	2 679	2 693
Totaal	7 887	7 840	7 842	7 807	7 832	7 845	7 872
<i>%-verandering t.o.v. voorgaande periode</i>							
Landbouw en visserij	-2,1	-0,3	-0,1	-0,2	-0,2	0,2	1,2
Industrie ¹⁾	-2,8	-2,8	-1,1	-0,8	-0,2	-0,1	0,0
Bouwnijverheid	-1,8	-2,9	-0,8	-0,7	-0,5	-0,5	-0,3
Handel, horeca, vervoer, communicatie	-1,1	-0,6	-0,3	-0,4	0,3	0,3	0,6
Financiële- en zakelijke dienstverlening	-4,5	-3,4	-0,8	-2,0	0,6	0,2	0,0
Niet commerciële dienstverlening	2,4	2,4	0,9	0,7	0,5	0,2	0,5
Totaal	-1,0	-0,6	-0,1	-0,4	0,3	0,2	0,3

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 3. Arbeidsvolume van werknemers naar economische activiteit

	2009	2010	2009	2010			
			IV	I [#]	II [#]	III [#]	IV
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	-1,8	-0,4	-0,9	-1,3	-1,1	-0,6	1,2
Industrie ¹⁾	-2,8	-2,8	-4,8	-4,6	-3,4	-2,2	-1,0
Bouwnijverheid	-1,8	-3,0	-3,4	-4,0	-3,2	-2,7	-2,1
Handel, horeca, vervoer, communicatie	-1,3	-0,9	-2,4	-2,4	-1,3	-0,4	0,6
Financiële- en zakelijke dienstverlening	-3,8	-3,5	-5,2	-6,4	-3,8	-2,3	-1,4
Niet commerciële dienstverlening	2,3	2,3	2,7	2,9	2,6	2,0	1,7
Totaal	-1,0	-0,9	-1,8	-2,0	-1,0	-0,5	0,1 [#]

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 4. Lonen per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2009 ¹⁾	2010	2010			
			I [#]	II [#]	III [#]	IV
	% -verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar					
Landbouw en visserij	4,6 (4,0)	3,4	2,0	3,4	3,2	5,2
Industrie ²⁾	1,9 (1,8)	1,8	2,6	2,0	1,3	1,3
Bouwnijverheid	3,4 (2,3)	0,8	-0,3	2,1	1,4	-0,1
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1,7 (1,4)	0,9	0,2	1,2	1,4	1,1
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,1 (1,9)	1,5	1,1	1,8	1,8	1,2
Niet commerciële dienstverlening	2,7 (2,7)	1,0	0,3	1,0	0,3	2,3
Totaal	2,2 (1,9)	1,1	0,5	1,3	1,1	1,5

1) Vanwege methodische verschillen zijn de loonmutaties voor de kwartalen van 2010 niet volledig vergelijkbaar met die van het jaar 2009. Tussen haakjes is een raming voor de loonmutatie 2009 opgenomen die wel volledig vergelijkbaar is met de kwartaalcijfers van 2010 (zie technische toelichting).

2) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

Bron: CBS

Tabel 5. Loonkosten per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2009 ¹⁾	2010	2010			
			I [#]	II [#]	III [#]	IV
	% -verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar					
Landbouw en visserij	4,6 (3,9)	3,9	2,4	3,8	3,8	5,6
Industrie ²⁾	2,1 (2,0)	2,1	2,9	2,3	1,6	1,6
Bouwnijverheid	3,7 (2,5)	1,0	1,0	1,8	1,3	-0,1
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1,5 (1,3)	1,1	0,3	1,2	1,6	1,4
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,0 (1,8)	1,6	1,1	1,9	1,9	1,4
Niet commerciële dienstverlening	2,7 (2,7)	1,3	0,5	1,1	0,7	2,5
Totaal	2,2 (2,0)	1,4	0,8	1,5	1,3	1,8

1) Vanwege methodische verschillen zijn de loonkostenmutaties voor de kwartalen van 2010 niet volledig vergelijkbaar met die van het jaar 2009. Tussen haakjes is een raming voor de loonkostenmutatie 2009 opgenomen die wel volledig vergelijkbaar is met de kwartaalcijfers van 2010 (zie technische toelichting).

2) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

Bron: CBS